

Сарајево, 14.02.2022. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 07.02.2022. – 11.02.2022.**

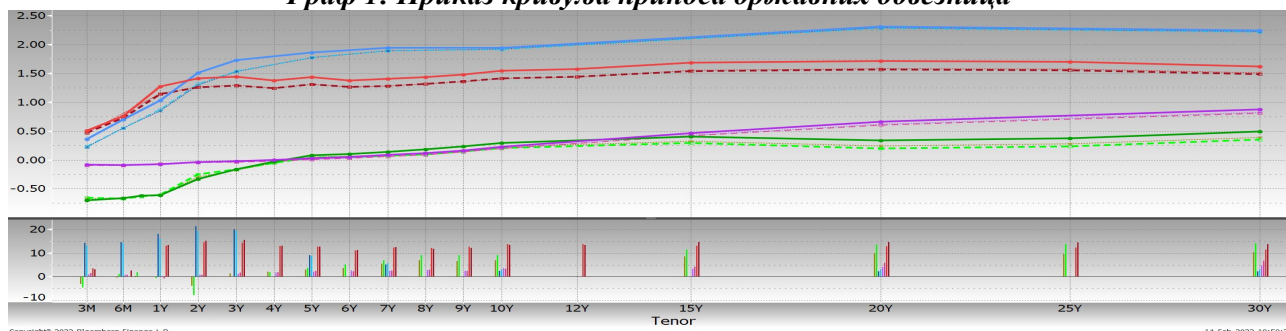
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона			САД			Велика Британија			Јапан		
	4.2.22	-	11.2.22	4.2.22	-	11.2.22	4.2.22	-	11.2.22	4.2.22	-	11.2.22
2 године	-0,25	-	-0,32	1,31	-	1,50	1,26	-	1,41	-0,04	-	-0,03
5 година	0,05	-	0,08	1,77	-	1,85	1,31	-	1,44	0,01	-	0,03
10 година	0,21	-	0,30	1,91	-	1,94	1,41	-	1,55	0,20	-	0,23

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubillove

Доспијеће	Приноси		
	4.2.22	-	11.2.22
3 мјесеца	-0,614	-	-0,689
6 мјесеца	-0,674	-	-0,663
1 година	-0,587	-	-0,598

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 11.02.2022. године (пуне линије) и 04.02.2022. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

На почетку прошле седмице предсједница ЕЦБ Lagarde је истакла да је потреба „ослањања на податке“ још важнија како економија излази из пандемије, те да званичници морају задржати флексибилност „више него икада раније“. Lagarde је додала да ће се наредни економски индикатори пажљиво пратити и процјењивати како би се оцијениле импликације на средњорочна инфлаторна очекивања. Такође, додала је да ће свако прилагођавање политике ЕЦБ бити постепено. Након тога, гувернер Централне банке Француске и члан УВ ЕЦБ De Gaulle је изјавио да сматра да су протеклих дана реакције можда и превише велике, те додао да ће раст инфлације у Француској бити привремен. Додао је да се очекује да ће инфлација у Француској током наредних неколико мјесеци успорити и да ће се постепено вратити на ниво испод 2%. У изјави на крају прошле седмице Lagarde је одбацила шпекулације о бржем од очекиваног повећању каматних стопа, те упозорила да би пребрза акција могла негативно да утиче на економски опоравак, а у опасности би могла да буду и радна мјеста. Ипак, потврдила је да у ЕЦБ виде да долази до раста података о инфлацији и да то узимају у обзир у својим пројекцијама, као и да би инфлација могла да буде већа него што је прогнозирано у децембру.

Средином седмице је дошло до корекције приноса наниже након што су креатори монетарних политика ЕЦБ и ВоЕ настојали да се изјавама супротставе очекивањима тржишних учесника о

брзом повећању каматних стопа у току ове године. Члан ИВ ЕЦБ Schnabel је изјавила да постоји ризик да инфлација настави са растом у блиској будућности, али да је вјероватно да ће постепено да се смањи крајем ове године. Schnabel је изјавила и да само повећање каматних стопа неће утицати на пад цијена енергената, али је потребно реаговати уколико тренутно висок ниво инфлације буде представљао пријетњу по промјену дугорочних инфлаторних очекивања, јер је мандат ЕЦБ да одржи цјеновну стабилност. За разлику од Schnabel, нови предсједник Deutsche Bundesbank Nagel је изјавио да ће ЕЦБ можда морати да повећа каматне стопе у овој години уколико не дође до „значајног“ побољшања прогноза инфлације у еврозони. Као базу за одлуке ЕЦБ Nagel је навео да ће се посматрати нове пројекције економског раста и инфлације које ће бити доступне у марту.

Ипак, већ у четвртак приноси су поново повећани након што је објављен податак о већем расту индекса потрошачких цијена у САД од очекивања, а што је утицало на повећана очекивања раста каматних стопа у еврозони ове године. На седмичном нивоу приноси обвезница краћих доспијећа су углавном забиљежили пад, док су приноси обвезница средње и дуже рочности повећани. Приноси њемачких двогодишњих обвезница су смањени за око 8 базних поена, док су приноси десетогодишњих обвезница повећани за 9 базних поена. Истовремено, приноси италијанских обвезница доспијећа 5-10 година су повећани између 14 и 21 базни поен.

Главни економиста ЕЦБ Lane је настојао да одбрани став да би рекордно висока инфлација у еврозони требало да успори без предузимања већих акција, чак и након што су неки од креатора монетарне политике у посљедње вријеме приближили могућности повећања каматних стопа већ током ове године. Европска комисија је објавила прогнозе према којима се очекује да ће инфлација у еврозони бити смањена испод циљаног нивоа ЕЦБ од 2% у сљедећој години. Након што би ове године инфлација могла да забиљежи ниво од 3,5%, очекује се да ће иста пасти на 1,7% у 2023. години.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Трговински биланс – Њемачка (у милијар. EUR) ДЕЦ	11,0	7,0	11,6
2.	Трговински биланс – Француска (у милијар. EUR) ДЕЦ	-	-11,13	-9,76
3.	Биланс текућег рачуна – Њемачка (у милијар. EUR) ДЕЦ	20,0	23,9	18,5
4.	Биланс текућег рачуна – Француска (у милијар. EUR) ДЕЦ	-	-7,1	-3,6
5.	Индустријска производња – Њемачка (Г/Г) ДЕЦ	-3,6%	-4,1%	-2,2%
6.	Индустријска производња – Аустрија (Г/Г) ДЕЦ	-	3,9%	7,8%
7.	Индустријска производња – Финска (Г/Г) ДЕЦ	-	11,5%	5,3%
8.	Индустријска производња – Италија (Г/Г) ДЕЦ	4,6%	4,4%	6,6%
9.	Индустријска производња – Шпанија (Г/Г) ДЕЦ	4,4%	1,3%	4,6%
10.	Индустријска производња – Ирска (Г/Г) ДЕЦ	-	-4,3%	-28,9%
11.	Индустријске продаје – Холандија (Г/Г) ДЕЦ	-	26,0%	26,0%
12.	Прерађивачка производња – Холандија (Г/Г) ДЕЦ	-	12,6%	10,9%
13.	Sentix индекс повјерења инвеститора – ЕЗ ФЕБ	15,2	16,6	14,9
14.	Стопа инфлације – Њемачка (финал.) ЈАН	5,1%	5,1%	5,7%
15.	Стопа инфлације – Холандија ЈАН	-	7,6%	6,4%
16.	Малопродаја – Италија (Г/Г) ДЕЦ	-	9,4%	12,4%

САД

Фокус инвеститора протекле седмице је био на објављивању стопе инфлације у САД, која је током јануара неочекивано повећана на највиши ниво у посљедњих 40 година. Стопа инфлације је забиљежила раст на 7,5% са претходних 7,0% (очекивано 7,3%). Званичници Феда су сигнализирани да би већ наредног мјесеца могли повећати референтну каматну стопу како би се покушали изборити против високих стопа инфлације. Предсједница Феда из Clevelanda Master и предсједник Феда из Атланте Bostic су истакли да су све опције „на столу“ за креаторе монетарне политике када је ријеч о износу првог повећања референтне каматне стопе. Master је истакла да не види простор да то одмах буде раст од 50 базних поена. Предсједница Феда из San

Francisca Daly је изјавила да Фед не би требало да чини ни премало нити да буде „превише агресиван“ у настојањима да санира инфлацију узроковану пандемијом.

Крајем седмице јачање геополитичких тензија између Русије и Украјине је утицало на смањење приноса на америчке обвезнице, као и на пад индекса акција. Упркос томе, приноси обвезница САД су на седмичном нивоу забиљежили раст.

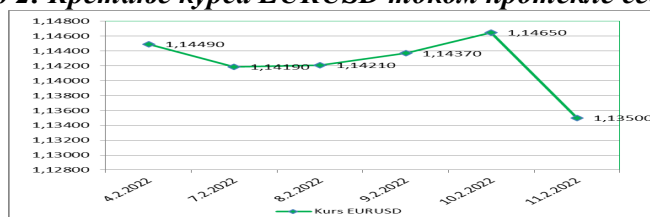
Према резултатима истраживања Bloombergа за фебруар, економски аналитичари прогнозирају да ће економија САД у текућој години забиљежити експанзију по стопи од 3,7%, док се за 2023. и 2024. годину прогнозирају стопе од 2,5% и 2,1%, респективно. Прогнозирана стопа инфлације за текућу годину је повећана на 5,0% са претходно прогнозираних 4,6%, док је за наредну годину благо повећана на 2,5% са 2,4%. Већина анкетираних економиста очекује да ће Фед повећати референтну каматну стопу за 25 базних поена на ниво од 0,50% на сједници у марту.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

	Економски индикатори	Очекивањ е	Стварно стање	Претходн и период
1.	Стопа инфлације (Г/Г) ЈАН	7,3%	7,5%	7,0%
2.	Биланс буџета (у млрд USD) ЈАН	23,0	118,7	-21,3
3.	Трговински биланс (у млрд USD) ДЕЦ	-83,0	-80,7	-79,3
4.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ 5. ФЕБ	230.000	223.000	239.000
5.	Континуирани захтјеви незапослених за помоћ 29. ЈАН	1.615.000	1.621.000	1.621.000
6.	Потрошачки кредити (у млрд USD) ДЕЦ	21,9	18,9	38,8
7.	МБА хипотекарни кредити 4. ФЕБ	-	-8,1%	12,0%

USD је апрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио пад са нивоа од 1,1449 на ниво од 1,1350, што представља пад од 1,0% на седмичном нивоу.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Главни економиста ВоЕ Pill је изјавио да се залаже за „стабилан приступ“ у пооштравању монетарне политике ВоЕ, дјелимично због неизвјесности колико ће се бити потребно повећати каматне стопе. Pill је на посљедњој сједници MPC ВоЕ заједно са већином гласао да се референтна каматна стопа повећа за 25 базних поена на 0,5%, док су четворица његових колега гласали за веће повећање на 0,75% због забринутости око растућих инфлаторних очекивања. Један од разлога за постепени приступ пооштравању монетарне политике је неизвјесност око „неутралног“ нивоа каматних стопа у економији Велике Британије, којим се не подстиче нити успорава економски раст. Према његовим ријечима, ВоЕ би требало да размотри утицај повећања каматних стопа на економију. Други разлог је била жеља да се избјегну очекивања тржишта у смислу великих промјена у политици ВоЕ, те како би подвукли црту испод драстичних акција предузетих за подршку економије на почетку пандемије, у марту 2020. године. Док је ВоЕ забринута за прегријавање на тржишту рада, Конфедерација за запошљавање и KPMG су објавили вијест да је њихов индекс тражње за радном снагом у јануару смањен на 68,6 поена са децембарских 69,3 поена. Ово је најнижи ниво овог податка од маја, али и даље значајано изнад дугорочног просјека. Економија Велике Британије је у прошлој години забиљежила најбржи раст од Другог свјетског рата, иако је у децембру претрпила блаже успорење. Економија је забиљежила раст од 7,5%, што је највећи раст од 1941. године, а који је Велику Британију учинио најбрже растућом економијом у 2021. години, када је ријеч о напредним земљама. Економија је, ипак, крајем четвртог квартала остала нешто испод нивоа који је забиљежен крајем 2019. године, односно пред пандемију.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	GDP (Q/Q) П IV квартал	1,1%	1,0%	1,0%
2.	Лична потрошња (Q/Q) П IV квартал	0,8%	1,2%	2,9%
3.	Извоз (Q/Q) П IV квартал	6,3%	4,9%	-4,7%
4.	Увоз (Q/Q) П IV квартал	2,4%	-1,5%	3,6%
5.	Индустријска производња (Г/Г) ДЕЦ	0,6%	0,4%	-0,2%
6.	Прерађивачки сектор (Г/Г) ДЕЦ	1,7%	1,3%	-0,1%
7.	Грађевински сектор (Г/Г) ДЕЦ	7,7%	7,4%	3,6%

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR, као и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио пад са нивоа од 0,84615 на ниво од 0,83698, док је курс GBPUSD повећан са нивоа од 1,3531 на ниво од 1,3564.

ЈАПАН

Јапан и САД су постигли договор који ће омогућити да већина испорука челика из Јапана у САД буде увезена без царине, први пут од 2018. године, што указује на то да дјелују заједно против кинеских трговинских пракси које штете индустрији. Објављено је да су САД дозволиле увоз до 1,25 милиона тона челика из Јапана без царине годишње, а количине изнад тог нивоа подлијежу царини од 25%.

ВоЈ је понудила да купи неограничену количину обвезница по фиксној каматној стопи. У саопштењу објављеном на веб страници ВоЈ стоји да ће 14. фебруара ВоЈ купити десетогодишње обвезнице по приносу од 0,25%. Ово је прва куповина од јула 2018. године, како се приноси приближавају граници толерисаних нивоа према оквиру контроле криве приноса ВоЈ. Гувернер Курода је изјавио да не дискутује о изласку из ултрастимулативне монетарне политике и да то неће чинити током свог мандата до априла 2023. године. По његовим ријечима, све док постоји тренутна пројекција кретања цијена, неће се расправљати о изласку из те политике. Курода је истакао да је могућност наглог убрзања инфлације у Јапану „изузетно мала“ док растуће цијене горива подстичу veleпродајне цијене, пошто домаћинства тек треба да постану толерантна на раст цијена, наводећи да је економски опоравак Јапана спорији него у САД и европским земљама, па са инфлацијом од 0,5%, нема потребе за смањењем монетарних подстицаја или кретањем ка поопштравању монетарне политике.

Члан MPC ВоЈ Накамура је изјавио да би економија имала користи уколико се курс USDJPY буде кретао у распону од 103-115. Накамура је додао да је кретање курса поприлично стабилно, што је изузетно важно за компаније. Уколико се USD буде кретао унутар тог распона (103-115 JPY), компанијама ће олакшати доношење пословних одлука.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Водећи индекс (прелим.) ДЕЦ	103,7	104,3	103,9
2.	Коинцидирајући индекс (прелим.) ДЕЦ	92,6	92,6	92,8
3.	Новчане зараде запослених (Г/Г) ДЕЦ	0,9%	-0,2%	0,8%
4.	Потрошња домаћинства (Г/Г) ДЕЦ	0,0%	-0,2%	-1,3%
5.	Текући рачун (у милијардама JPY) ДЕЦ	106,4	-370,8	897,3
6.	Трговински биланс (у милијардама JPY) ДЕЦ	-200,7	-318,7	-431,3
7.	Монетарни агрегат М2 (Г/Г) ЈАН	3,6%	3,6%	3,7%
8.	Монетарни агрегат М3 (Г/Г) ЈАН	3,3%	3,3%	3,4%
9.	Поруџбине машинских алата (Г/Г) прелим. ЈАН	-	61,4%	40,6%
10.	Индекс произвођачких цијена услужног сектора (Г/Г) ЈАН	8,2%	8,6%	8,7%

JPY је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио пад са нивоа од 131,96 на ниво од 130,95. JPY је благо депрецирао у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио раст са нивоа 115,26 на ниво од 115,42.

НАФТА И ЗЛАТО

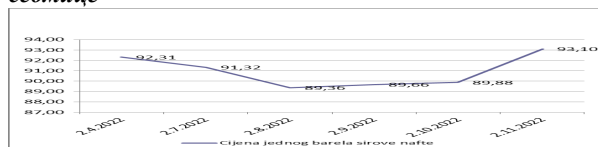
На отварању њујоршке берзе у понедељак цијена једног барела сирове нафте је износила 92,31 USD (80,63 EUR).

Почетком седмице цијена нафте је благо смањена, али се и даље одржавала на нивоу изнад 91 USD по барелу, јер су инвеститори били фокусирани на нуклеарне преговоре са Ираном. Наредног дана цијена је додатно смањена под утицајем оптимизма везано за могуће постизање договора у наведеним преговорима. Рафинерије нафте у Индији, која је трећи највећи увозник нафте у свијету, су повећале куповине овог енергента са циљем да достигну годишње циљеве производње, што представља даљи подстицај расту цијене нафте и добру основу да се барел креће ка цијени од 100 USD за један барел. Средином седмице је објављен податак о неочекиваном паду залиха нафте у САД, који је износио 4,8 милиона барела. Смањење залиха додатно је заострило тренутну ситуацију на тржишту услед јачања сигнала о расту потражње за овим енергентом у највећој свјетској економији, те је у првом моменту зауставило даљи пад цијене нафте, а потом и довело до њеног раста.

Цијена једног барела сирове нафте је током трговања у петак забиљежила раст на највиши ниво од септембра 2014. године. Раст геополитичких тензија између Русије и Украјине потреса глобално тржиште нафте, те утиче на раст цијене овог енергента близу нивоа од 100 USD по барелу.

Цијена нафте је на седмичном нивоу забиљежила раст од 0,86%. На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 93,10 USD (82,03 EUR).

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјелјење за банкарство

Одржавање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедељак цијена једне fine унце злата је износила 1.808,28 USD (1.579,42 EUR).

Почетком седмице цијена злата је повећана, те је достигла највиши ниво у претходних седам дана под утицајем забринутости за инфлацију и због геополитичких тензија. Истовремено, тржишни учесници су ишчекивали објављивање података о инфлацији у САД, како би процијенили евентуални даљи раст каматних стопа у САД. Што се тиче геополитике, предсједник Француске Макрон је започео разговоре са руским предсједником Путином у настојању да „деескалира“ украјинску кризу. Цијене злата су у уторак остале стабилне близу највишег нивоа у последње двије седмице, подстакнуте растућом забринутости због инфлације и тензијама између Русије и Украјине, док су очекивања повећања каматних стопа у САД-у ограничила значајније добитке на злату. Депрецијација USD средином седмице утицала је на то да се цијена злата додатно повећа, те је подстакла повлачење улагања инвеститора у америчке обвезнице у ишчекивању објављивања податка о стопи инфлације. Очекује се да ће даљи раст стопе инфлације јачати снагу злата као заштите од инфлације. Раст тражње због могућег избијања сукоба између Русије и Украјине је резултирао растом цијене овог племенитог метала и током трговања у петак. Цијена једне fine унце злата је на затварању тржишта у петак повећана на највиши ниво од краја новембра прошле године. Након објављених података о стопи инфлације у САД, инвеститори очекују да ће раст инфлације утицати на то да Фед буде агресивнији у вођењу рестриктивније монетарне политике, што би могло водити паду цијене злата у наредном периоду.

На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.858,76 USD (1.637,67 EUR). На седмичном нивоу цијена злата је повећана за 2,79%.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

